

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΙ ΖΩΗ

(Συνέχεια, ὅρα φυλ. ΙΑ΄.)

V

Ἡ ἀνέγνωσις τοῦ γράμματος ἐκείνου, φίλε μου—ἐξηκολούθησεν ὁ δυστυχὴς Γεώργιος—ἐπάγωσε τὸ αἷμα εἰς τὰς φλέβας μου, ἐσκότισε τὸν νοῦν μου. Τ' ἀντικείμενα παρίσταντο ἐνώπιόν μου ὡς ὅπως ἄλλοιόν σχῆμα. Καὶ ταῦτα μὲν κατ' οὐδὲν βεβαίως μετεβλήθησαν· πλὴν ἡ ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἐπελευθερωμένη ἀναστάσις ἐθεώρησε τοσοῦτον αἰσθητικὸν τοὺς διαλογισμοὺς μου, συντάραξε τοσοῦτον σπαρακτικῶς τὰ αἰσθητικὰ μου, ὥστε τὰ πάντα ἐθεώρουν ὡς ἄλλοιωθέντα καὶ προσλαβόντα ὅπως νῦν καὶ εἰδεχθῇ μορφήν. Ἀποκατέστην σχεδὸν ἀναισθητός, καὶ ἐν τῇ ἄκρᾳ ἀπελπισίᾳ μου ἐπόθησα τὴν καταστροφὴν τοῦ σύμπαντος, ἐκ τῶν μυχαιτάτων τῆς καρδίας μου ἐπιθυμήσας νὰ τὴν ἐπενέγκω, εἰ δυνατόν, ὁ ἴδιος, ὅπως ἐν τῇ πανωλεθρίᾳ ἐκείνῃ συναπολεσθῇ καὶ αὐτὴ ἡ ὑπαρξίς μου. Ἡ καλὴ Μαρία προσεπάθει διὰ παντοίων μέσων νὰ ἐπιχύσῃ βάλσαμον ἐπὶ τῆς αἰμασσοῦσης πληγῆς μου, ὡς ἐὰν αὕτη ἡδύνατό ποτε νὰ ἐπουλωθῇ καὶ ἐντελῶς νὰ ἰαθῇ! Τὰ πάντα λοιπὸν ἀπέβαινον μάταια. Οἱ λόγοι μου, αἱ πράξεις μου, τὰ εἴδητά μου, κατὰ τὰς πρώτας ἐκεῖνας ἡμέρας, παρήλαυνον ἀκούσια καὶ ἀλόγιστα ἐν τῇ σκοτοδίνῃ τῆς διανοίας μου, ἐνηργεῖντο δὲ ὑπὸ τοῦ ἀναισθητοῦ σώματος μου, οὕτως εἰπεῖν, αὐτομάτως· ἡ μίαιρυν τέλος ὁ δυστυχὴς τῆς ἐπιγνώσεως τῶν ὡς ἐμοῦ γινόμενων, δὲν ἐγίνωσκον τί ἐπραττον, ἡγνούουν ἐὰν ὑπῆρχον. Πολὺ ὀρθῶς ὁ ποιητὴς ἀπεικόνισεν ἐν παραπλησίᾳ περιπτώσει τῆς θέσεώς μου τὴν ἐλεεινότητα διὰ τοῦ ἀκολούθου ἐστίχου· *L' ivresse du malheur emporte la raison*, καὶ βεβαίως

ΖΑΚ. ΑΝΘ. — ΕΤΟΣ Β΄

ὡς ἡ μέθη τῆς συμφορᾶς μοὶ εἶχε τὸν νοῦν πρὸς στιγμὴν ἀφαιρᾶσαι. Τὰ εἴδητά μου ἀκούσιως διπυθύνοντο πάντοτε εἰς τὴν ὥραιαν ἐκείνην ἑσπερίαν, ὅπου ὀλοκλήρους ὥρας ἔμενον ἐν ἐκστάσει καθήμενος καὶ θεωρῶν τὴν λιθίνην ἐκείνην στήλην τὴν δι' ἐμὲ ἰσράν καταστᾶσαν, καθὸ σύμβολον τοῦ ἔρωτός μου καὶ πιστὴν αὐτοῦ προσωποποίησιν, διακαῶς δ' ἐπιθυμῶν εἰς τὴν μνήμην τοῦλάχιστον νὰ ἐπαναγάγω τὴν εὐτυχὴ ἐκείνην ἡμέραν τοῦ Ἀπριλίου, καθ' ἣν ἐγὼ καὶ ἡ Ζωή μου ἐκαὶ ἐπορεύθημεν, ὡρμήσθημεν καὶ ἐχαράξαμεν τὰς ῥέξεις ἐκείνας, δι' ὧν ἐπιστεύομεν ὅτι ὁ ἔρως μας θὰ καθίστατο ἱερός καὶ αἰώνιος. Ὡχ! ποσάκις εἰς ἐκείνην τὴν ἰδίαν θέσιν ἐπεθύμησα ν' ἀποθάνω! Ὡχ! ποσάκις ἐβλασφήμησα καὶ ὑπαρξίν καὶ γονεῖς καὶ τὸν Θεὸν αὐτόν, ὁ ἄφρων, διότι τότε τὸ μέλλον, ἀντὶ παιδρῶν καὶ φωταυγῶς πανοράματος, ἐξετυλίσσετο ἐνώπιόν μου ὡς ἡ νεκρικὴ σινδὼν τῶν ἐλπίδων μου, διότι τότε ἡ χλοάζουσα πεδιάς, τὰ θάλλοντα δένδρα, αἱ καλλίφυτοι κλιτύες, ἡ καλλονὴ ἐν γένει τῆς φύσεως ἐφαίνετο ὡς ἡ ἐβρίζουσα καὶ εἰρωνευομένη τὴν δυστυχίαν μου, διότι τότε τῇ γλυκεῖᾳ φωνῇ τῆς ἀηδόνης ἀντὶ, ὡς ἄλλοτε ὠνειρευόμην, νὰ ἐξυμνῇ τὸν ἔρωτά μου, μοὶ ἐφαίνετο πένθιμος θρηνητικὴ προπέμπουσα τὴν κηδεῖαν τῆς καρδίας μου. Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἡ θεὰ αὕτη μὲ ἠρέθιζε καὶ μὲ παρώργιζεν ὥστε ἑξάλλος καὶ φρενητικῶν πολλάκις ἀνέκραζον· διατί λοιπὸν ὅλα ταῦτα ἐπλάσθησαν τόσον ὥραϊα, τόσον εὐρυθμα, τόσον ἔντεχνα! Διὰ τὴν ἀντίθεσιν αὕτη τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς ὥραιότητος τῆς φύσεως ἀπέναντι τῆς μηδαμινότητος καὶ τῆς ἀδυναμίας τοῦ ἀνθρώπου!

Ἀφοῦ ἔρρευσαν αἱ ἀπαίσιαι ἐκεῖναι πρώται ἡμέραι, ἐπῆλθεν, ἂν οὐχὶ ἡ γαλήνη, τοῦλάχιστον ὁ μετὰ τὸν φοβερὸν παροξυσμὸν ἐπερχόμενος κάματος· τὴν δὲ παράφορον ἀπελπισίαν μου διεδέχθη

ἐσκεμμένη και ἄφατος μελαγχολία. Τότε ἀμέσως ἐσκέρθην τί ἔμελλον νὰ πράξω, καὶ ποῦ νὰ διευθύνω τ' ἀσκοπα πλέον θήματά μου. Ἀπεφάσισα λοιπὸν ν' ἀπέλθω εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Εὐρώπην, ὅπως διὰ τῆς περιηγήσεως δυνηθῶ νὰ φυγαδεύσω ἐκ τῆς διανοίας μου τὴν εἰκόνα ἐκείνης, ἣτις μὲ κατέστησε τὸν δυστυχέστερον τῶν ἀνθρώπων. Πρὶν ἢ ὅμως ἀναχωρήσω, μετέβην εἰς τὴν ἑπαυλιν ἐκείνην καὶ πορευθεὶς παρὰ τὴν λιθίνην στήλην προσέθηκα, κάτωθεν τῆς ἐπιγραφῆς, τὴν ὁποίαν μετὰ τῆς Ζωῆς ἐχάραξα, τὸ τρίστιχον τοῦτο τοῦ Δάντου.

Quivichiamai a questa guisa Amore:
Dolce mio Dio, fa che quinci mi trag-
(gia
La morte a sè, chè qui giace il mio
(core.

Τοῦτο ὑπῆρξε τὸ μόνον ἐπιτάφιον τοῦ ἔρωτός μου τὸ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ βάθους τῆς καρδίας μου, καὶ τὸ χαραχθὲν ἐν τῇ στήλῃ ἐκείνῃ ὡσεὶ ἐπιμαρτύρησις τῆς λύπης καὶ ἀπογνώσεώς μου, διότι ὁ δυστυχὴς ἀνακουφίζεται καὶ κάπως παρηγορεῖται διὰ τῆς ἐξωτερικεύσεως τῆς ἐν ἐν τῇ καρδίᾳ του μαινομένης ὀδύνης. Μετὰ τὴν ληθθεῖσαν ὀριστικὴν ταύτην ἀπόφασιν τῆς ἀναχωρήσεώς μου, ἐσκέρθην ἄν ἔπρεπε ν' ὄχι ν' ἀπαντήσω εἰς τὸ γράμμα τῆς Ζωῆς, πλὴν δὲν ἐγίνωσκον τί νὰ πράξω· ἐδίσταζον, ἀμφοταλαντευόμεν. Πληθὺν σχεδιασμάτων ἐπὶ τοῦ χάρτου ἔρριπτον, ἅτινα ὅμως ἀμέσως ἡκούρουν καὶ ἔσχιζον ὥς μὴ ἀνταποκρινόμενα πρὸς ὅ,τι ἡ καρδία μου ἡσθάνετο· ἄλλοτε δὲ πάλιν ἀπεφάσιζον νὰ μὴ ἀπαντήσω διόλου, κρίνων τοῦτο ὅλως ἀνωφελὲς καὶ ἀσκοπον. Ἐπὶ τέλους ὅμως σκεφθεὶς ὅτι ὀπωσδήποτε, διὰ τελευταίαν φοράν, ἔπρεπε πρὸς τὴν Ζωὴν νὰ γράψω, καὶ ἀναλογισθεὶς ταυτοχρόνως ὅτι βραδύτερον ἢ μετ' αὐτῆς οἰαδήποτε σχέσις καὶ ἀλληλογραφία θὰ καθίστατο ἀδύνατος, ἔγραψα πρὸς αὐτὴν τὴν ἐπομένην ἐπιστολήν.

Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

Ζάκυνθος 30 Μαΐου

Ζωή,

Ἔλαβον τὸ γράμμα σου. Μὴ παραξενευθῆς διόλου ἐάν δὲν πρεσάταξα τὴν Κυρία ἢ τὸ φιλότατῃ μου Ζωή. Δὲν τὴν ἔπραξα, διότι ἐάν πρεσάτασον τοῦ ὀνόματός σου τὸ ὑπὸ τῆς ἐθιμοτυπίας ἐπιβαλλόμενον Κυρία, ἢ ἐκπληρώσει τοιούτου καθήκοντος ἡδύνατο νὰ ἐκληφθῇ παρὰ τῆς εὐαισθήτου καρδίας σου ὡς προσβολή, τοῦθ' ὅπερ οὔτε ἐπιθυμῶ, οὔτε θέλω νὰ πράξω. Τὸ προσφιλέστερόν μου διακαῶς ἐπαθύμουν νὰ μεταχειρίζομαι — τὸ γινώσκεις — ὅταν πρὸς σὲ θὰ ἔγραφον· ἀλλ' ὁ Κύριος Ἰωσήφ ὁ πατήρ σου καὶ πρὸ πάντων μοι ἀφῆρξεν τὸ δικαίωμα τοῦτο. Μὴ παραξενευθῆς λοιπὸν διόλου, ἐκζητῶς ἐκζητῶς σ' ἀποκαλῶ εἰς τὴν ἐπι κεφαλίδᾳ τῆς παρούσης μου Ζωὴν, καὶ μὴ μ' ἐκλάθης ὡς ἀμαυροῦντα τῶν τύπων τοῦλάχιστον τῆς καλῆς ἐν τῷ κόσμῳ συμπεριφορᾶς, διότι σοὶ ἐξήγησα διατί τὸ ἔπραξα. Μοὶ λέγεις ὅτι ὑπεχρέωθης νὰ μνηστευθῆς τὸν Κ. Ἰωσήφ· ὑπέκουσα εἰς τὴν θέλησιν τοῦ πατρὸς σου. Καλῶς ἔπραξας. Προέκειτο ἢ νὰ ὑπακούσῃς τὸν πατέρα σου ἢ ν' ἀκούσθῃς τὰς ἰδιοτροπίας σου, ὡς ἐκείνος λέγει. Καλῶς ἔπραξας, Ζωή. Βεβαίως ὡς εὐπειθὴς θυγάτηρ τοιούτου τρόπου ἔπρεπε νὰ πράξης. Ἀδιάφορον ἐάν τὸ θῦμα ᾦναι ἄλλος. Ἡ ἐκ τῶν ἰδίων κρίνωσα τ' ἀλλότρια ἐνόμιζες ἵσως ὅτι θὰ παρήρατο ἡ στιγμιαία ἐκείνη ἔξαψις, καὶ ὅτι οἱ ρωμαντισμοὶ καὶ οἱ ἔρωτες, κατὰ τὸν ἀφορισμὸν τοῦ φιλόσοφου πατρός σου, δὲν εἶναι τῆς παρούσης ἐποχῆς, ἐποχῆς τοῦ χρόματος καὶ τοῦ συμφέροντος ὡς ἐκ τούτου δὲ ἀδιστακτικῶς ἀπεφάσισας, καὶ ἀμέσως εἰς τὴν πατρικὴν πρότασιν συνήνεσας. Ὁ Κύριος Ἰωσήφ εἶναι ἀνθρώπος πλούσιος, ὡς διατείνεται, καὶ δὲν ἀμφιβέλλω τοῦτο δὲ ἐξηγεῖται, ὡς νὰ μοὶ ἔλεγες.

ἂν σὺ πτωχὸς δὲν ἦσαι, δὲν δύνασαι ὅμως νὰ παραβληθῇς πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν, τοῦ ὁποῖου τὰ κινώτια ἐμπεικλείουσι τόσον χρυσὸν ὅσος ἀρκεῖ ἵνα ἱκανοποιήσῃ πάσας τὰς ἰδιοτροπίας καὶ τῆς μᾶλλον ἰδιοτρόπου γυναικὸς, διότι βεβαίως ὁ ἔρως δὲν θὰ ἦναι, ὡς φαίνεται, ἡ δημοπρασία, καθ' ἣν ὁ πλειοδότης ἐξέρχεται πάντοτε νικητής. «Εὐ! σοὶ ὁμολογῶ, ἔρεις δίκαιον· τοιοῦτοτρόπως πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ πρᾶγμα· ἀρχίζω νὰ πείθωμαι, καὶ πρέπει νὰ πεισθῶ ὅτι τὸ πᾶν ἐγκείται εἰς τὸ χρυσίον, καὶ ὅτι εἰς τοῦτον τὸν κόσμον βασιλεύουσιν ὡς ἀπόλυτοι κυριάρχει ἡ ἀπάτη μένον καὶ τὸ ψεῦδος. — Τελευταῖον ὁ πατήρ σου προέβαλεν ὡς κώλυμα ἀνυπερβλήτον τὴν διαφορὰν τοῦ θρησκευτικοῦ δόγματος. Ὅποια βλασφημία, ὦ Ζωή! Ἀλλ' ἔστω· μήπως ἡ μήτηρ σου δὲν ἦναι Ἑλληνίς; Μήπως σὺ δὲν ἦται κατὰ τὸ ἥμισυ Ἑλληνίς, καὶ τ' ὄνομά σου αὐτὸ δὲν τὸ μαρτυρεῖ τάχα ἀρκούντως; Ἀλλὰ τέλος τί ἐπαθεν ὁ πατήρ σου συνάψας γάμον μεθ' Ἑλληνίδος; Οὐδὲν ἔπαθε, καὶ οὐδὲν ἠδύνετο νὰ πάθῃ. Ἀλλοίμονον εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, ἂν ἠδύναντο πρὸς στιγμήν νὰ ὑπερισχύσωσι φρονήματα τοιαῦτα! Τότε ἔπρεπε, Ζωή, νὰ σβέσῃ ὁ ἄνθρωπος τὰ φῶτα, ἐφ' οἷς τοσεῦτον μεγαλοφρονεῖ, καὶ νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὸ σκότος τῆς εὐκαταρότητας καὶ τῆς ἀμαθείας ἐξακολουθῶν νὰ θύῃ ὑπὲρ τοῦ δόγματός του ἐκτόμῳας ὁμοίων του! Ἄς μὴ προσβάλληται λοιπὸν, ὦ Ζωή, τοιοῦτόν τι κώλυμα, διότι εἶναι ἀναχρονισμὸς προσβάλλων τὴν ἀνθρωπότητα, διότι εἶναι βλασφημία ταπεινοῦσα τὸν Θεὸν καὶ ἐξομοιοῦσα αὐτὸν πρὸς τὴν μικρότητά μας.

Ἐπρεπε νὰ σοὶ γράψω καὶ ν' ἀπαντήσω εἰς τὸ γράμμα σου, ἵνα σοὶ εἴπω ὅτι σ' εὐχαριστῶ, σ' εὐχαριστῶ. Προέκειτο νὰ ἐκλέξῃς μεταξὺ τοῦ πατρὸς σου καὶ ἐμοῦ· ἀπέκλινας λοιπὸν ἀνευσταγμοῦ πρὸς τὸν πρῶτον, καὶ καλῶς ἐπράξας. Ἄν ἐφαρμακώσας τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς μου, ἂν μοὶ κα-

τέστησας ἀφόρητον καὶ ἄσκαπον τὴν ὑπαρξιν, ἂν κατεκρήμυνσας ἐκ βάθρων τὸν ἀνεγερθέντα ἐν τῇ καρδίᾳ μου ναὸν, ἀδιάφορον· ἀρκεῖ ὅτι προσηνέχθης ὡς φιλοστόργου πατρὸς θυγάτηρ, ἀγογγύστως εἰς τὰς θελήσεις του ὑπακούσασα! Ἐὰν εὐρέθῃ ποτὲ ἐνώπιόν σου ἄνθρωπος, πρὸς τὸν ὁποῖον ὠρκίσθης αἰωνίαν πίστιν καὶ ἀγάπην, ἀδιάφορον· μήπως ἦναι πρῶτον τὸ παράδειγμα τοῦτο τῆς ἀπιστίας καὶ τῆς ἐπιπολαιότητος τῆς γυναικὸς; Μήπως πρέπει νὰ τηρῶνται ὅλοι οἱ δοθέντες ὅροι; Ἦ, ὅταν δὲν ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῆς καρδίας τὸ αἰσθημα τοῦτο, μήπως εἶναι δυνατόν ἢ πρέπει νὰ ὑφίσταται πλέον; Καλῶς λοιπὸν ἐπράξας, καὶ σὲ συγχωρῶ, ἀλλὰ δὲν δύναμαι πλέον, μάθε το, νὰ σ' ἀγαπήσω. Ὁ ἔρως δὲν δύναται νὰ βεβηλωθῇ ὑπὸ τῶν χειρῶν ἐνὸς τρίτου, διότι βεβηλούμενος δὲν εἶναι πλέον ἔρως, ἀλλὰ... Σὲ συγχωρῶ λοιπὸν, Ζωή. Μόνη μου ἐκδίκησις θὰ ἦτο, ἐὰν ἤδυνάμην νὰ σοὶ μεταδώσω ὅτι αἰσθάνομαι, ὅτι ὑποφέρω· πλὴν, ἐπειδὴ τοῦτο μοὶ ἀποβαίνει ἀδύνατον, σοὶ εὐχομαι τὴν εὐτυχίαν ἐκείνην, ἥς μ' ἐστέρησας. Ἐσο, εἰ δυνατόν, εὐδαίμων... σοὶ τὸ εὐχομαι ἀπὸ μέσης καρδίας... Καὶ ἂν ποτε ἀκούσῃς ὅτι ἀπώλετο ὁ ταλαίπωρος Γεώργιος, μὴ ἀναφωνήσῃς καὶ σὺ μετὰ τῶν ἄλλων· ὁ δ υ σ τ υ χ ῆ ς ἦ τ ο τ ρ ε λ λ ὅ ς, ἀλλ' ὁμολόγησον τοῦλάχιστον ὅτι ἂν ἦτο τρελλός, δὲν ἦτον ὅμως ἄπιστος. Διςμότησόν με λοιπὸν, ὡς καὶ ἐγὼ προσπαθῶ νὰ σὲ λησμονήσω, καὶ διὰ τελευταίαν φορὰν σοὶ λέγω γαῖρε.

Ὁ διὰ παντὸς οὐχὶ πλέον ἰδικὸς σου
ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἄμα ἐπεραίωσα τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ γράμματός σου, ἡσθάνθην ἐν ἐμαυτῷ ἀνακούφισίν τινα διὰ τῆς ἐκθέσεως τῶν κατὰ τῆς ζωῆς παραπόνων μου, διὰ τῆς ἐξωτερικεύσεως τῆς ὀργῆς μου κατηνύσθη τράποντινὰ ὁ ἐν τῇ καρδίᾳ μου πόνος. Ἐπορεύθην ἀμέσως παρὰ τῇ Μαρίᾳ, ὅπως τῇ ἐγγχειρίσω τὸ γράμμα ἵνα τὸ ἀποστείλῃ

εἰς τὴν διεύθυνσίν του. [Τὴν] Μαρίαν εἶρον ἐν τῇ οἰκίᾳ καθημένην πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου καὶ παίζουσιν τὸ περιπαθὲς καὶ μελαγχολικὸν ἐκεῖνο] ἄσμα τοῦ Weber τὸ ἐπικαλούμενον «Οἱ τελευταῖοι λογισμοὶ τοῦ Weber.» Ἔστιν πρὸ τῆς θύρας, μὴ θελήσας διὰ τῆς αἰφνιδίου παρουσίας μου νὰ τὴν ταραῶ, καὶ ἐπέλθῃ τοιουτοτρόπως ἡ διακοπὴ τοῦ θεοῦ ἐκείνου μουσουργήματος· ἀφοῦ δ' ἐκείνη τὸ ἐπεραίωσε καὶ ἤκουσα τοὺς τελευταίους αὐτοῦ ἤχους, εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ τὴν ἑχαιρέτισα· ἐκείνη δὲ ἀντιχαιρέτισάς με μοὶ προέτεινε νὰ καθίσω.

Μετὰ τὴν ἀπαισίαν ἐκείνην ἄγγελίαν τῆς μνηστεύσεως τῆς Ζωῆς, ἡ ἀγαθὴ Μαρία προσεφέρετο πρὸς με μετὰ μεγάλης περισκέψεως, καὶ προσεπάθει πάντοτε νὰ ἐπαναγάγῃ εἰς τὴν σχεδὸν σαλευθέντα νοῦν μου καὶ εἰς τὴν ἔτι αἰμάσσουσαν καρδίαν μου, ἐν οὐχὶ τὴν ἀδύνατον πλέον καταστάσαν ἐντελῇ αὐτῶν ἱασιν, τοῦλάχιστον τὴν τεχνητὴν, οὕτως εἰπεῖν, ἤρμεϊν καὶ γαλήνῃ τοῦ συμμορφουμένου εἰς τὴν τύχην του ἀνθρώπου. Ἡ θεὰ ἐκείνη τέχνη τῆς μουσικῆς, ἡ μεταρριούσῃ τὴν διάνοιαν καὶ ἡδύνουσα τὴν καρδίαν, ἡ αἰωροῦσα τὸν ἄνθρωπον ὑπεράνω τῆς φθαρτῆς ταύτης σφαίρας, μεγίστην ἐπιρροὴν ἐκέκτητο ἐπ' ἐμοῦ. Ἀντίρριχος ὅλως ἐγενόμην, ἀκρωμένος τεμαχίου τινος δραματικῆς μουσικῆς, μελοποιηθέντος ὑπὸ τινος τῶν δαιμονίων ἐκείνων διδασκάλων, τῶν ἀναμφιδόλως ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Πλάττου ἐμπνευσθέντων. Ἡ ἀπελπισία μου τότε ἐκείνουτο, ἡ θλίψις μου μετεβάλλετο εἰς γλυκεῖαν καὶ ἤρμεον μελαγχολίαν, ὁ νοῦς μετρωζόμενος, τότε μόνον συνειδήματιν ἑτέρου κόσμου τὴν εὐδαιμονίαν, ἡ δὲ ὁρῶσα ψυχὴ μου ἀνυπολόγως ἐζήτει μετ' αὐτοῦ ν' ἀποπτῇ, νὰ φύγῃ, καὶ ἐκεῖ νὰ φθάσῃ.

Ἡ Μαρία ἐγίνωσκεν ὁποῖαν ἰσχὺν ἡ μουσικὴ ἐπ' ἐμοῦ ἐξήτκει· ὥς ἐκ τούτου, ὅταν οἱ λόγοι τῆς ἀπέβαινον ἀνεπαρ-

κεῖς ὅπως μὲ παρηγορήσωσι, μὲ προτοίμαζε, κατὰ πρῶτον, παίζουσα μοὶ τὸ μαχίον τι μουσικόν, καὶ ἀφοῦ ἐβλεπε ὅτι ὁ πόνος μου ἤρχιζε κάπως νὰ μετριάσῃται, τότε προσεπάθει διὰ τῆς γλυκείας καὶ πειστικῆς φωνῆς τῆς νὰ ἔσμπληροῖ τὸ οἰκτίρμον καὶ «φιλάνθρωπον» ἔργον τῆς. Διὰ τοῦ ἀλανθάστου δὲ ἐκστίκτου τῆς γυναίκος ἐν γένει, πρὸ πάντων δὲ τῆς φιλούσης, αἰέποτε, ὁρῶσα τὴν φυσιογνωμίαν μου, ἀνεκάλυπτα τὴν θύελλαν, ἥτις τὴν καρδίαν μου ἐμάστιζεν. Ὁσφρανθεῖσα δὲ, ὡς φαίνεται, τὸ ἐμπεριεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς, τὴν ἀπαίτησιν εἶχον ἐγχειρίσαι, ἵνα ταύτην εἰς τὴν Ζωὴν ἀποστείλῃ, δὲν μοὶ εἶπεν ἀμέσως, ἀλλ' ἤρχισε παίζουσα βαλλισμὸν τινα ἐξ ἐκείνων τοῦ περιφήμου Strauss οἵτινες τὸν κόσμον ὅλον περιέτρεξαν, βολομένη τοιουτοτρόπως νὰ μ' ἀντιπερσπᾷσῃ ἐκ τῆς ζοφερᾶς ἀλλοφροσύνης μου, παρασκευάζουσα τὴν καρδίαν μου καὶ ἐξημεροῦσα αὐτὴν ἵνα δύνηται ἀσφαλέστερον ἢ πῶτε καὶ εὐμενέστερα αἰσθῆναι εἰς ταύτην νὰ ἐπαναγάγῃ. Ἐγὼ δὲ ἀνάρπαστος καὶ ὅλως συγκινηθεὶς ὑπὸ τῆς μελωδίας ἐκείνης, τὴν περικάλεσα νὰ παίξῃ πρὸς τούτοις τὴν ἐπέλπιδα καὶ περιπαθῇ ἐκείνην μελωδίαν τῆς «Ἑρνοβάτιδος» τοῦ θαίου Bellini,

Ahl non credea mirarti
Sì presto estinto, o fiore,
Passasti al par d' amore,
Che un giorno sol durò.

καθ' ἣν ἡ δυττωρὴς καὶ ἔτι παραφρονοῦσα ὑπνοβάτις ἐξῆγει ἐκ τοῦ στήθους τῆς τὸ μακρὸν ῥόδον, καὶ θεωροῦσα τὸ πρῶτον καὶ τελευταῖον ἐκεῖνο ἐνθύμημα τοῦ ἀπολεσθέντος ἐρωτῆς τῆς ψάλλει καὶ ὀδυρεται. Μετὰ τούτης δὲ χάριτος καὶ πάθους ἐξετέλεσεν ἡ Μαρία τὸ τεμάγιον ἐκεῖνο, ὥστε ἀπέσπασεν ἐκ τῶν βλεφάρων μου ἄφθονα καὶ παρήγορα δάκρυα· ἦσαν ἐκεῖνα τὰ πρῶτα δάκρυα τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς καρτερίας.

Ἀφοῦ ἡ Μαρία κατενόησεν ὅτι ἐπέτα-

τοῦ ποθομένου, πρᾶυνασα τὸν πόνον μου καὶ μετρίευσά με τὴν ἀπελπισίαν μου, μὲ ἡρώτησε μετὰ τοῦ συνήθους αὐτῆς εὐπροσηγόρου τρόπου τί ἔγραφον πρὸς τὴν Ζωὴν, ὑποπεύσασα, φαίνεται, καὶ μὴ ἀπατωμένη, ὅτι τὸ γράμμα ἐκείνο συνταχθὲν κατὰ τὰς πρώτας στιγμὰς τῆς ἀπογνώσεώς μου, πιστῶς θ' ἀπεικονίζε τὴν ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἐξεγερθεῖσαν φοβερὰν καταιγίδα.

— Ἀνάγνωστον αὐτὸ, τῇ ἀπήντησα, ἐγχειρίσας πρὸς αὐτὴν τὸ γράμμα.

Ἐκείνη δὲ λαβοῦσα αὐτὸ τὸ ἀνέγνω σεν ἐπισταμένως καὶ ἐπανειλημμένως, μετὰ ταῦτα δὲ μελαγχολικῶς τὸ ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Γεώργιε, μοι εἶπε τότε, δὲν εἶσαι σὺ βεβαίως ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος τὸ ἔγραψεν.

— Διατί; τὴν ἠρώτησα.

— Διότι, ὑπέλαθεν ἐκείνη, σὺ εἶσαι γενναῖος, καὶ γενναῖα αἰσθήματα γινώσκω ὅτι εἰς τὴν καρδίαν σου ἐμφωλεύουσιν τοῦτο δὲ τὸ γράμμα ὅλως τὸ ἐναντίον ἀποδεικνύει.

— Ἀλλὰ διατί; καὶ πάλιν τὴν ἠρώτησα.

— Διότι ἀποδίδεις εἰς τὴν Ζωὴν αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα δὲν τρέφει, καὶ σὺ ὁ ἴδιος εἶσαι βεβαίος ὅτι δὲν τὰ ἔχει. Ἰσχυρίζεσαι εἰς αὐτὸ τὸ γράμμα ὅτι δῆθεν αὕτη ἐθαμβήθη ὑπὸ τοῦ πλούτου τοῦ Κ. Ἰωσήφ, καὶ προὔτιμωσεν ἐκεῖνον ἀντὶ σοῦ συναινοῦσα ἀμέσως.

— Ἀλλὰ μήπως δὲν ἔχει εὖτως, ἰφώνησα, ὦ Μαρία;

— Ὅχι, Γεώργιέ μου, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σὲ πείσω γνωρίζεις ποῖα εἶναι τὰ αἰσθήματα τῆς Ζωῆς, γινώσκεις ὅτι ἀπατάσαι. Ἀκουσὸν με λοιπὸν, Γεώργιε! μὴ ἀποστείλης τὸ γράμμα αὐτὸ, διότι ἅμα πρὲλθῃ ἡ πρώτη ἐξαψὶς τῆς ἔστω δικαίως ἀγανακτήσεώς σου, σὺ μόνος θὰ τὸ μετανοήσης, ἀλλὰ θὰ ᾔνοι πολὺ ἄργα. Ἀκουσὸν με, φίλε μου, μὴ τὸ πράξεις.

Ἐννοεῖται ὅτι δυστυχῆς μεταξὺ σφύρας

καὶ ἄμματος, διότι, ἀφ' οὗ ἱκανοποιήθη τὸν πόνον τινὰ διὰ τῆς ἐπιστολῆς ἐκείνης ἢ ἀγανάκτησις τῆς καρδίας μου, μετενόησα ἀμέσως ὅτι μετὰ τοσαύτης πικρίας καὶ εἰρωνείας τὴν ἔγραψα, διότι ἐξηκολούθουν ν' ἀγαπῶ τὴν Ζωὴν, ἂν καὶ ὄχι πλέον ἰδικήν μου, ἂν καὶ ἀφαιρηθεῖσαν σκληρῶς καὶ αἰφνυδίως ἐκ τῶν ἐρημωθεισῶν ἀγκαλιῶν μου. Μετενόησα ὅτι ἔγραψα τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην, ἀλλὰ δὲν εἶχον τὸ θάρρος ὁ ἴδιος εἰς ἐμαυτὸν νὰ τὸ ὁμολογήσω. Ἦθελον τρίτος τις νὰ μὲ παρακινήσῃ νὰ μὴ τὴν στεῖλω, ἱκανοποιούμενος ὅτι δῆθεν ὑπεχώρησα εἰς τὰς πιέσεις ἄλλου, ἐνθ' ὅσον ἡ καρδίᾳ μου μ' ἐπέζε, καὶ μόνῃ ἡ καρδίᾳ μου μοι ἐπέταττε νὰ μὴ τὸ πράξω. Αἱ ὀλίγαι λοιπὸν ἐκεῖναι λέξεις τῆς ἀγαθῆς νεάνιδος ἤρκεσαν νὰ μὲ πείσωσιν ὅπως ἀκολουθήσω τὴν πορείαν ἐκείνην, τὴν ὁποῖαν τοσοῦτον ἐγὼ αὐτὸς ἤθελον ν' ἀκολουθήσω.

— Λάβε, Μαρία, τῇ εἶπον ἐγχειρίζων πρὸς αὐτὴν τὸ γράμμα, ὥς γίνῃ ἡ θέλησίς σου, πράξον ὅπως θέλεις.

— Σὲ εὐχαριστῶ, μοι ἀπήντησε τότε ἐκείνη, ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο, Γεώργιε! καὶ ἄλλην μίαν χάριν ζητῶ ἀπὸ σέ νὰ γράψῃς πρὸς τὴν Ζωὴν.

— Ὅχι, δὲν γίνεται, δὲν δύναμαι. Ὑφίσταμαι μόνος τὴν δυστυχίαν, καὶ τὴν ὑφίσταμαι ἀγογγύστως μὴ ἀπαιτῆς ὅμως τ' ἀδύνατα.

— Γεώργιε, προσέθηκε, δὲν εἶσαι μόνος σὺ ὁ δυστυχῆς; πιστεύσον, εἶναι καὶ ἐκείνη.

— Ναί, ἀλλὰ ἐκείνη, ἂν ᾔνοι, ἐγείνε διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν της, ἐνθ' ἐγὼ κατέστην τοιοῦτος ἐξ αἰτίας της.

— Μὴ ᾔνοι ἀδίκος, Γεώργιε! ἀναδείχθητι γενναῖος καὶ εὐσπλαγχνος ὡς εἶσαι. Ἀναλογίσθητι τὴν θέσιν τῆς γυναικὸς, τὴν ἀδυναμίαν, τὴν ὑποταγὴν, τὴν δουλείαν αὐτῆς ἀπέναντι τοῦ ἀνδρός, καὶ τότε, ἐάν μὲν σοῦ πταίῃ, συγχώρησον αὐτὴν, ἐάν δὲ ὄχι, ὥς εἶναι ἡ παροῦσα περίπτωσις, βοήθησον αὐτὴν ὅπως δυνηθῇ νὰ βασιτάξῃ τὸν σταυρὸν, τὸν ὁποῖον ἡ σκληρὰ εἰμαρμένη ἐφ' ὑμᾶς ἐθηκεν.

Οἱ λόγοι οὗτοι! ἐκλόνησαν ἐπὶ τοσοῦτον τὴν θέλησίν μου, ὥστε καὶ ἡ εἰς τοῦτο συγκατάθεσις ἐξεδιάσθη ἐκ τῶν χειλέων μου. Ἐν δὲ τῇ κατανύξει ἐκείνῃ τῆς καρδίας μου ἐφώνητα·—Μαρία, εἰσαι ἄγγελος, σ' εὐγνωμονῶ, διότι καὶ περ μὴ δυνηθεῖσα ἐντελῶς νὰ ἐπονλώσῃς τὰς πληγὰς μου, ἐπέχυσας ὅμως ἐπ' αὐτῶν τὸ θάλασμον τῆς καρτερίας καὶ τῆς ὑπομονῆς.

Τότε δὲ μεταβαλὼν γνώμην, μετέβαλον καὶ τὸ γράμμα μου, ἀντικατήσας αὐτὸ διὰ τοῦ ἐπομένου.

Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

Ζάκυνθος 31 Μαΐου

Ζωή μου,

Ἡ Μαρία τὰ πάντα μοι διακοίνωσε. Τὸ γράμμα σου ὑπῆρξεν ἀπροσδόκητος κεραυνός, ὁ ὅποιος τὰ πάντα εἰς τὴν ὑπαρξίν μου ἡλλοίωσε. Ζωή μου, ἦλθον στιγμαί, καθ' ἃς σὲ κατηράσθην, καθ' ἃς ἤθελον νὰ ἐξαλείψω, ἀν' ἧτο δυνατόν, ἀπὸ τὸν νοῦν μου καὶ αὐτὴν εἰς τὴν ἀνάμνησίν σου! Ἐπέπρωτο, ὡς φαίνεται, τὰ πάντα, ὡς ἱστός ἀράχνης νὰ διαλυθῶσιν οἱ ὄρκοι, αἱ ἐλπίδες μας, ἡ χαρά μας, τὰ πάντα, ὡς φαίνεται, ἦσαν μάταια, ἦσαν ὄνειρα, τὰ ὅποια σκληρὰ καὶ ἀμετάτρεπτος θέλησις ἀπεφάτισε νὰ ἐξαφανίσῃ.— Ἡ σκληρὰ εἰμαρμένη ἠθέλησε νὰ συναντηθῶμεν εἰς τὸν κόσμον ἔτι ἐτι δεινότερος καταστῆ ὁ ὑπ' αὐτῆς θεσπισθεὶς χωρισμός μας. Ἡλθον στιγμαί, καθ' ἃς ἐσαλεύθη ὁ νοῦς μου· ἄλλ' ἡ ἀνηλεὲς καταδιώκουσά με τύχη δὲν ἐπέτρεψεν, ὅπως πλήρης καὶ τελεία καταστῆ ἡ ὑπ' αὐτῆς ἐπιβληθεῖσα αὕτη τιμωρία, καὶ ἔπαυαν ἡλθον, φεῖ! εἰς τὴν πρώτην συναισθήσειν, εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν ὀλοκλήρου καὶ γυμνῆς τῆς συμφορᾶς μου. Δὲν ἤθελον κατ' ἀρχὰς νὰ πεισθῶ ὅτι σὺ ἐχάραξας τὰς δακρυθρίδας ἐκείνας γραμμάς· αἱ αἰσθήταις μου μοι ἀπεδείκνυν ὅτι σὺ τὰς ἔγραψας, καὶ ὅμως ἡρσιούμην ἔτι νὰ τὸ πιστεύσω. Ἀλλ'

ὅταν ἀπέβαλον πᾶσαν ἐλπίδα, καὶ ἤδυνήθην νὰ καταμετρήσω ὅλον τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς μου, ἄχ! τότε σὲ κατηράσθην, Ζωή, χιλιάκις σὲ κατηράσθην, διότι κοίπετο ὁ νοῦς μου ἐπειρᾶτο νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ σοῦ ἀπέναντι τῆς ἐξανστάτης καρδίας μου, αὕτη δὲν ἔπαυε μίαν στιγμὴν κηρύττουσά σε ἔνοχον, σκληρὰν δολοφόνον τῶν πόθων μου, τοῦ μέλλοντος μου. Νῦν δ' ὅτε ἐκόπασεν ἡ φοβερὰ ἐκείνη λαίλαψ τῆς ἀπογνώσεως, νῦν ὅτε δύναμαι ἡπιώτερον νὰ κρίνω καὶ νὰ ἐμιλήσω, σ' ἐρωτῶ, Ζωή, δὲν εἶναι τὰχα ἀληθὲς ὅτι πολὺ ταχέως ἐπέισθης, ὅτι πολὺ ταχέως ἀπεφάτισας τὸν αἰώνιον χωρισμόν μας; Πῶς δὲν ἐδίστασας, πῶς δὲν ἀνελογίσθης ὅτι ἡ ὑπαρξίς θά μοι ἦτο πλέον ἀφόρητος, ὅτι αἱ ψυχαὶ αἱ ἐνώπιον τοῦ Πλάστου ἐνωθεῖσαι διὰ τοῦ ἀγνοῦ ἐκείνου καὶ ἱεροῦ πρώτου φιλημάτων μας, δὲν ἤδύνοντο νὰ χωρισθῶσι πλέον; Πῶς δὲν ἐνεθυμήθης τὴν ἀγίαν ἐκείνην ἡμέραν τοῦ Ἀπριλίου, τὴν ἡμέραν τῶν λόγων μας, τὰς ἐλπίδας, τὰ σχέδιά μας; Ὅλα λοιπὸν ἦσαν μάταια; Ὅλα!.. Ἀλλ' ὅχι· δὲν δύναται, δὲν πρέπει, δὲν θέλω. Τὰ πάντα δὲν ἀπωλέσθησαν ἐπ' ἐνός· ἀγκαλώμεθα, ἡ εἰμαρμένη δὲν δύναται νὰ ἐκφέρῃ τὴν τελευταίαν αὐτῆς λέξιν. Ἀκουσὸν με λοιπὸν, ὦ Ζωή, καὶ ἐπίστησον τὴν προσοχὴν σου εἰς ὅ,τι θὰ σοι εἴπω, διότι πρόκειται περὶ τῶν ὄλων, πρόκειται ἢ νὰ ἐνωθῶμεν διὰ παντός ἢ νὰ χωρισθῶμεν αἰώνίως. Προσπάθησον λοιπὸν, ὦ Ζωή, νὰ μετατραπῇ ἡ γνώμη τοῦ πατρός σου· εἰπέ τον νὰ μὴ θελήσῃ νὰ χωρίσῃ, ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸς ἤδη ἤνωσεν, εἰπέ τον ὅτι θὰ εὐλογῶμεν καὶ θὰ δοξάζωμεν τ' ὄνομά του, εἰπέ τον, εἰπέ τον... ἀλλὰ σὺ ἤξεύρεις κάλλιον ἐμοῦ τί πρέπει νὰ τῷ εἴπῃς ὅπως μεταπεισθῇ ἐκ τῆς σκληροτάτης ἀποφάσεώς του! Καὶ τότε— ὅποια χαρά!—σπεύσων, ἀγάπη μου, νὰ μοι ἀναγγείλῃς τὴν χαρὴν σου εἰδῆσιν ὅπως δράμω εἰς τὰς οὐρανίους ἀγκάλας σου, ἐκ τῶν ὁποίων οὐδεὶς θὰ δυνήτῃ πλέον νὰ

ΣΚΕΨΒΙΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ.

La Grecia nel suo popolo.—Con-
ni storico-contemporanei del filelle-
no Prof. Luigi Chierici. Ancona, Ti-
pografia del Commercio, 1876.

Τὸ ἑλληνικὸν τηλεδρόλον δὲν κρεταῖ
κατὰ τὴν παρούσαν στιγμὴν ἐπὶ τῶν
σλαβικῶν πεδίων· οὐχ ἤττον ἢ εὐγενὴς
φάλαγξ τῶν ἐθελοντῶν ἐκείνων τοῦ πνευ-
μάτος, οἵτινες, ἀντὶ παντὸς ἄλλου τίτλου,
ἐξήλωσαν τὸ ἀπείριστον τοῦ φιέλληνης
δνομα, δὲν ἀποκάνει εὐθαρσῶς τὸν καλὸν
ἀγωνιζομένη ἀγῶνα. Πλὴν ὁ ἱερός οὗτος
λόχος, ὃ μὴ καταπλήσσει τὸν κόσμον
διὰ τοῦ ὄγκου τοῦ ἀριθμοῦ του, ἀλλὰ
διὰ τοῦ ὀνόματος τῶν στρατιωτῶν του,
δὲν πολεμεῖ μόνον πρὸς τὸν ἱστορικὸν
τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐχθρὸν δι' ὅπλων πολ-
λῶ ἰσχυροτέρων ἢ ἐκεῖνα, δι' ὧν οἱ Σλα-
βοὶ πειρῶνται νὰ τὸν καταβάλωσιν· ὁ-
φείλει νὰ πολεμήσῃ πρὸς στρατιὰς ἀ-

Σ. Ζ. Α. Κοθῆρον ἡμῶν θεωροῦμεν ν'
ἀπονέμωμεν τὰς ἀκαρινεστέρους ἡμῶν εὐχα-
ριστίας πρὸς τὸν διαπρεπῆ φιλέλληνα, εἰς ἡ-
μᾶς μόνον γνωστὸν ὡς ἐκ τῆς μεγάλης αὐ-
τοῦ φήμης, ἐπὶ τῇ τιμῇ ἣν περιεποίησεν ἡ-
μῖν, ἀποστείλας τὸ σπουδαῖον καὶ παντὸς ἐ-
παίνου ἄξιον περὶ Ἑλλάδος φυλλάδιόν του. Τῆς
εὐκαιρίας ταύτης δραττόμενοι, τὰς αὐτὰς εὐ-
χαριστίας ἀπονέμωμεν πρὸς τὴν Σύναξιν
τοῦ ἀξιολόγου ἰταλικοῦ περιοδικοῦ «**L' EMU-
LAZIONE**» ἐπὶ τῇ ἐπ' ἀνταλλαγῇ ἀποστολῇ
τοῦ συγγράμματος τούτου, πραγματευομένου
πολλῶς περὶ Ἑλλάδος καὶ πλείστας με-
ταφράσεις δοκίμων ἔργων σημερινῶν Ἑλλή-
νων συγγραφέων ἐν ταῖς στήλαις αὐτοῦ ἐξ-
νίζοντος. Ὁμολογοῦμεν ὅτι ἡ βαρύτιμος αὐ-
τῇ ἐκ μέρους τῶν ξένων λογίων φιλοφροσύ-
νη πληροὶ ἡμᾶς τῆς ζωηροτέρας ἀγαλλιάσεως,
οὐχὶ διότι ἡ φιλοτιμίᾳ ἡμῶν τοσούτον παρ'
ἀξίαν κολακεύεται, ἀλλὰ διότι ἐκ τῆς φιλο-
φρονήσεως ταύτης πορίζομεθα νέαν ἀπόδειξιν
ὅτι πλείστοι εἰσὶ βαβαῖως ἐν Ἰταλίᾳ οἱ περὶ
τὴν νεώτεραν ἡμῶν φιλολογίαν ἀσχολούμενοι
καὶ αὐτὴν ἀγαπῶντες, ἀφού καὶ ἡμᾶς, πάν-
των ἐσχάτους, δὲν ἀπηξίωσαν τῆς εὐμενοῦς
προσοχῆς τῶν.

μὲ ἀποσπάσῃ. Ὡχ! Θεέ μου! ὁποῖα εὐτυ-
χία! καὶ εἶναι τάχα δυνατόν! .. καὶ
μοῦ εἶναι τάχα ἐπιτετραμμένον, καὶ δύ-
ναμαι νὰ ἐλπίσω τὸ τοιοῦτον;— Ζωή
μου, ἀκουστον ἐλπίζω καὶ περιμένω...
Ἄν ὁμως— Ὡχ! Θεέ μου, λυπήσου με!—
Ἄν ὁμως ὁ πατήρ σου θελήσῃ νὰ γίνῃ ὁ
συνεργὸς τῆς εἰμαρμένης, τότε κατάρ-
καὶ τρεῖς κατάρ! Τότε, Ζωή μου, ἂν
σοὶ ᾔναι δυνατόν, ἔσο εὐτυχής· σοὶ
τὸ εὐχομαι, σοὶ τὸ ἐπιθυμῶ. Πε-
ρὶ ἐμοῦ ὁμως δὲν θ' ἀκούσης πλέον
ἐάν ἔτι ὑπάρχω καὶ τοῦ εὐρίσκομαι· διὰ
σὲ θὰ ᾔμαι νεκρὸς καὶ οὔτε θὰ μὲ
ἴδῃς πλέον ἐνώπιόν σου. Ἐρημος καὶ
μόνος θὰ περιπλανῶμαι εἰς τὸν κόσμον,
θ' ἀποφεύγω τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποί-
ους μισῶ, διότι ἐκεῖνοι νὰ τοὺς μισή-
σω μὲ ὑπεχρέωσαν· ὁ δὲ θάνατος, τὸν
ἐπαῖον θερμῶς θὰ ἐπικαλοῦμαι, θὰ ᾔ-
ναι ἡ ὑστάτη μου ἐλπίς, ὁ τελευταῖος πό-
θος, διότι δι' ἐκεῖνον μόνον θ' ἀπαλλαγῶ
τῶν βασάνων μου, τῶν συμφορῶν μου!

Περιμένω καὶ ἐλπίζω ἀκόμη· δὲν ἔ-
χω δίκαιον νὰ ἐλπίζω, ὦ Ζωή; Ἄν ὁ-
μως ὦχι... τότε ἀκουστον τὰς τελευταί-
ας λέξεις ἐκείνου, ὅστις διὰ σὲ θὰ ᾔναι
ὡς τεθνηώς· μάθε το, ἂν καὶ τὸ γινώ-
σκῃς, ὅτι θὰ ἐξακολουθῶ πάντοτε νὰ σ' ἀ-
γαπῶ καὶ θὰ σ' ἀγαπῶ αἰωνίως· καὶ
ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν νεκρικὴν στρω-
μὴν μου, καὶ ὅταν ὁ θάνατος θὰ ἐ-
πέλῃ ἵνα μ' ἀπελευθερώσῃ τῆς ἀφορή-
του ταύτης δουλείας τῆς ὑπάρξεως, τ' ὀ-
νομά σου, κατὰ τὴν ἐπσημον ἐκείνην
στιγμὴν, τὸ γλυκὺ καὶ ἱερὸν ὄνομά σου
θὰ ἐξέλθῃ μόνον ἐκ τῶν χειλέων μου· δι-
ότι καὶ πῶς νὰ λησμονήσω τοὺς ὄρκους,
καὶ πῶς ἤμπορῶ πρὸς αὐτοὺς ν' ἀσεβή-
σω; Ὡ! ὦχι! δὲν δύναμαι, οὔτε πρέπει.
Σὺ εἶσαι ἐνώπιον τοῦ Πλάστου ἰδικῇ μου,
καὶ ἰδικῇ μου πρέπει αἰωνίως νὰ μέινῃς.

Σὲ ἀσπάζομαι, Ζωή μου, καὶ περι-
μένει ἐλπίζω.

Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥ.

(ἀκολουθεῖ)

Φ. KARRER.